

Tlačová správa 29.9.2022

JUŽNÁ POLOGUĽA ZAŽILA NAJHORŠIU CHRÍPKOVÚ SEZÓNU ZA POSLEDNÝCH 5 ROKOV

Chrípková sezóna bola takmer vždy predvídateľnou súčasťou každej zimy od októbra do apríla, ale pandémia COVID-19 všetko zmenila. Dva roky bola cirkulácia chrípky v dôsledku protipandemických opatrení veľmi nízka, čo môže znamenať, že imunita populácie je pravdepodobne tiež nízka. Odborníci upozorňujú na potenciálne silnú nadchádzajúcu chrípkovú sezónu v našich zemepisných šírkach, sledujúc správanie chrípky počas sezóny na južnej pologuli a aj vzhľadom na obnovenie globálneho cestovania a zrušenie väčšiny protipandemických obmedzení.

Ponaučenie z južnej pologule

Epidemiológovia sledujú vývoj chrípkovej sezóny na južnej pologuli na predikciu toho ako sa môže vyvinúť situácia u nás. „Zem má dve hemisféry a teda dve obdobia chrípkových epidémií. Preto napríklad austrálska sezóna, ktorá sa práve končí, indikuje, čo sa môže udiť v našich zemepisných šírkach“ vysvetľuje prof. Zuzana Krištúfková, prezidentka Slovenskej epidemiologickej a vakcinologickej spoločnosti.

„Austrália zažila najhoršiu chrípkovú sezónu za posledných päť rokov, pričom počet prípadov bol podľa oficiálnych údajov trikrát vyšší ako očakávaný. Prípady chrípky vyvrcholili asi o dva mesiace skôr ako zvyčajne, čo poukazuje na skorý nápor chrípky v krajine“, dodáva prof. Zuzana Krištúfková.

Chrípka spúšťa kardiovaskulárne príhody aj u zdravých dospelých

Vzhľadom na veľmi nízky výskyt chrípky v uplynulej sezóne a nedostatočnú zaočkovanosť ľudí môžeme predpokladať, že populácia u nás bude k chrípkovým vírusom vnímavejšia a zvýšený výskyt chrípky by mohol vyústiť do silnej chrípkovej epidémie.

Chrípka nie je vôbec banálne ochorenie. S ochorením chrípky je na celom svete súvisiacich 3–5 miliónov prípadov závažných ochorení a až 650 000 úmrtí ročne. Chrípka môže mať veľmi ťažký priebeh, spôsobiť **vážne zdravotné komplikácie, viesť k trvalým zdravotným následkom a spôsobiť smrť**. Chrípka môže viesť k zápalom pľúc, zlyhaniu dýchania či zápalovým ochoreniam srdca. Pacientom sa v dôsledku vírusovej infekcie môžu zhoršiť chronické zdravotné ťažkosti alebo ich môže postihnúť syndróm akútnej respiračnej tiesne.

Narastajúci objem vedeckých dôkazov z mnohých štúdií potvrdzuje, že chrípka spôsobuje závažné kardiovaskulárne komplikácie. Štúdia databázy **dospelých pacientov nad 40 rokov bez**

akejkolvek rizikovej anamnézy dokázala 10 x vyššie riziko úmrtia na srdcový infarkt a 8 x vyššie riziko úmrtia na mŕtvicu do 3 dní po laboratórne potvrdenej chrípkovej infekcii v porovnaním s prípadmi bez ochorenia na chrípku.

Očkovať sa proti chrípke môžeme aj súčasne s očkovaním proti COVID-19

Očkovanie proti chrípke je najúčinnnejšou prevenciou ochorenia. Najideálnejšie je očkovať sa v jesenných mesiacoch. Vakcínu proti chrípke je možné aplikovať súčasne s vakcínou proti ochoreniu COVID-19, alebo inou neživou vakcínou, napríklad proti pneumokokom.

Podanie oboch vakcín počas jednej návštevy je pohodlné, šetrí čas lekára aj pacienta a pomáha včas chrániť pred oboma chorobami.

Očkovanie tehotných je v mnohých krajinách samozrejmosťou

Chrípka je nebezpečnejšia pre vysoko rizikové populácie, medzi ktoré patria chronicky chorí ľudia, dojčatá a deti do 5 rokov, starší ľudia nad 65 rokov, pracovníci zdravotníckych zariadení a tehotné ženy.

Chrípka v tehotenstve môže zapríčiniť vznik závažných komplikácií pre matku a plod, vrátane smrti. Očkovanie proti chrípke ako najúčinnnejšia prevencia chrípky, znižuje riziko ťažkého priebehu a úmrtia matky, predčasného pôrodu, rúžštepú neurálnej trubice, nízkej pôrodnej hmotnosti, či úmrtia plodu. Dieťa očkovanej matky je po narodení chránené pasívnym transportom protilátok, čo prináša nižšie riziko hospitalizácie. Napríklad štúdie z Kanady dokazujú 18 krát viac hospitalizácií tehotných žien s chrípkou oproti bežnej populácii chorých s chrípkou.

Vakcíny proti chrípke boli podané miliónom tehotných žien na svete a existuje konsenzus medzi svetovými odbornými autoritami, že vakcíny proti chrípke možno bezpečne podávať počas všetkých štádií tehotenstva. „U nás sa môžu tehotné ženy zaočkovať proti chrípke u všeobecného lekára aj gynekológa a je pre pacientku plne hrazené“, hovorí MUDr. Miroslav Kotek, gynekológ. „Hoci je očkovanie tehotných proti chrípke Svetovou zdravotníckou organizáciou odporúčané už od roku 2012 a v mnohých krajinách je samozrejmosťou, u nás sme zatiaľ na začiatku cesty. V Írsku sa v roku 2017 zaočkovalo 61,7 % tehotných, v USA 54,5 % v roku 2020“, dodáva MUDr. Kotek.

„Nízka dôvera v očkovanie, ale aj všeobecne nízka vôľa zúčastňovať sa preventívnych vyšetrení alebo prevencie očkovaním, je prejavom silnej vzájomnej nedôvery medzi ľuďmi, k inštitúciám a k expertíze a expertom“, konštatuje doc. Michal Vašečka, sociológ z Bratislava Policy Institute.

Spojili sme sa proti chrípke

Práve dlhodobá nízka dôvera v očkovanie, podceňovanie chrípky, odmietanie aktívnej prevencie a s tým súvisiace dopady na zdravie ľudí, vysoké počty odvrátiteľných úmrtí a ďalší tlak na poddimenzovaný zdravotný systém počas chrípkových epidémií viedli lekárov, špecialistov, pacientov a expertov v zdravotníctve k sformovaniu interdisciplinárnej odbornej platformy **Aliancia proti chrípke**.

„Jednou z priorit Bratislavského samosprávneho kraja je prevencia a osвета. Preto k očkovaniu budeme naďalej pristupovať aktívne a zodpovedne“, hovorí lekár BSK MUDr. Tomáš Szalay, PhD.

Projektu Aliancie udelil záštitu minister zdravotníctva Vladimír Lengvarský: „Vítam iniciatívu odborníkov spojiť sa a prinášať informácie ohľadom rizík a prevencie chrípky pre verejnosť z uhlov pohľadu svojich špecializácií. Je dôležité počúvať hlas odborníkov a špecialistov, je potrebné sa pred chrípkou zodpovedne chrániť a pomôcť zvládnuť chrípkovú sezónu bez dodatočného tlaku na zdravotný systém“.

Cieľom Aliancie je prinášať nové vedecké a overené informácie, viesť odbornú diskusiu o rizikách chrípky a možnostiach prevencie v rizikových skupinách ako aj šíriť osvetu. V najbližších dňoch spúšťa Aliancia proti chrípke osvetovú kampaň na sociálnych sieťach, dnes uvádza informačnú webstránku www.alianciaprotichripke.sk

Na tlačovej konferencii sa zúčastnili:

MUDr. Vladimír Lengvarský, MPH - Minister zdravotníctva SR
prof. MUDr. Zuzana Krištúfková, PhD., MPH - prezidentka Slovenskej epidemiologickej a vakcinologickej spoločnosti
MUDr. Miroslav Kotek - gynekológ
MUDr. Tomáš Szalay, PhD. - lekár BSK
doc. PhDr. Michal Vašečka, PhD. - sociológ, Bratislava Policy Institute
MUDr. Mgr. Elena Marušáková, MBA - viceprezidentka Asociácie na ochranu práv pacientov

Kontakt pre médiá:

Katarína Gudiaková, Snowball Communications, gudiakova@snowball.sk, 0903 605 329

Záštitu projektu:

Projekt podporili:

snowball communications

Swixx BioPharma

